تفرد حفص در «کفُوًا» و تواتر آن

صفحه ششم جزوه تواتر نقل الاجماع علی تواتر القرائات السبع بودیم. در فقره دوم فرمودند: «و الشهید الثانی اجاب عما اشکل علی الرازی». عرض شد که ماخذ این عبارت حدائق است. جلد هشتم، صفحه 97. بخشی از عبارت را خواندیم. در دو جلسه‌ای که گذشت سعی من در توضیح عبارت المقاصد العلیه شهید بود. مشکل کار این بود که مرحوم شهید ثانی و محقق ثانی در زمانی بودند که اقراء کلاسی رایج بود. از کوچکی به کلاس رفته بودند. بعد این فضا عوض شده است. در قرن یازدهم به بعد این فضا نبود. لذا آن‌ها حرف‌هایی می‌زنند که در فضای خودشان روشن است، اما وقتی که فضای کلاسیک اقراء فراموش شده بود، برای دیگرانی که وارد نیستند تناقض جلوه می‌کند. همه صحبت و تلاش من سر این است که فضایی که در المقاصد العلیه نوشته شده و شهید ثانی در آن فضا صحبت می‌کنند و تنفس تدریسی و تصنیفی دارند، آن فضا روشن شود که چه فضایی است. برای توضیح فضای ایشان دو-سه نکته را عرض کردم. یکی این بود که مرحوم آقای شهیدی گفتند «و ارجلکم» که در قرائت ابوبکر از عاصم است، بر خلاف «ارجلَکم» که قرائت حفص از عاصم است. جلسه قبل از باب طریقه‌های مختلفی که هست، مطلبی را عرض کردم.

جلسه بعد از آن، تفاوت شاذ در عبارت شهید با انفراد را عرض کردم. چه بسا از بین قرائات سبع، یک راوی بین بیست راوی متفرد است. قرائات عشر، نوزده راوی همه به همزه خواندند؛ «کُفُءًا» یا «كُفْءًا». تنها بین نوزده راوی، حفص به واو خوانده بود. متفرد به واو بود؛ «کُفُوًا» خوانده بود. و حال آنکه در فضای قرائت شهید ثانی، شاذ نیست. الآن ممکن است که به‌عنوان حرف من طلبه این را بشنوید، اما بعداً تحقیق کنید و ببینید؛ برای ذهن قاصر من طلبه کالشمس است که نزد شهید ثانی قطعی است، اینکه در بین نوزده راوی تنها حفص «کُفُوًا» خوانده است، به این شاذ نمی‌گویند. به این می‌گویند تفرد حفص به واو، ولی متواتر. متواتر قطعی است. عبارت بعدی ایشان که می‌گویند «کل مما نزل به الروح الامین» در ذهن شهید قطعاً شامل «کُفُوًا» هست.

چرا من ادعای قطع می‌کنم؟ برای روشن شدن فضای ذهنی کسانی است که در آن زمان بودند. به نظرم این‌ها مثال‌های کاربردی خوبی بود که خدای متعال به ذهن انداخت و من هم وقت شما را گرفتم. ولی به نظرم برای پیشرفت بحث خیلی خوب باشد.

بازبینی #2
ایجاد شده 1 مه 2024 12:38:26 توسط ... .
به روزرسانی شده 5 ژوئن 2024 13:19:07 توسط ... .